

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 143-01/17-01/01, URBROJ: 65-17-03 od 13. prosinca 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru aktom od 13. prosinca 2017. godine, iz sljedećih razloga:

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020. godine definirana je potreba da se izravnim i neizravnim mjerama populacijske politike utječe na porast nataliteta, s dugoročnim ciljem uravnoteženja dobne strukture i održanja prostorne ravnoteže stanovništva u smjeru povećanja udjela mlađeg stanovništva. Jedan od značajnih ciljeva je upravo poticanje porasta nataliteta uz osiguranje minimalnog i podizanje postojećeg životnog standarda, kroz aktivnosti populacijske politike.

Radi učinkovitijeg djelovanja pronatalitetne i populacijske politike, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku razmatra mogućnosti pristupanja izmjenama

pojedinih odredbi Zakona o doplatku za djecu u narednom razdoblju te je osnovalo radnu skupinu za izradu izmjena i dopuna ovog Zakona.

Namjera je da se prilikom budućeg zakonodavnog uređenja ovog područja razmotre mogućnosti izmjene relevantnih odredbi Zakona o doplatku za djecu, konkretno članka 16. kojim se propisuje visina dohodovnog cenzusa (ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno) kao jednog od uvjeta za ostvarivanje prava na doplatku za djecu, odnosno podizanja razine dohodovnog cenzusa kao uvjeta za ostvarivanje prava na doplatku za djecu, na način da se isti sa sadašnjih 50% proračunske osnove povisi na 70% proračunske osnove, a kako bi se proširio broj korisnika doplatka za djecu te pronatalitetnog dodatka koji se ostvaruje za treće i četvrto dijete.

Proširenjem kruga potencijalnih korisnika doplatka za djecu kao i pronatalitetnog dodatka pružila bi se dodatna pomoć obiteljima u pojačanoj brizi o djeci te proizveo značajan pozitivan socijalni učinak kroz poboljšanje statusa budućih korisnika doplatka za djecu koji će to pravo moći koristiti kao i učinak u odnosu na ukupna pronatalitetna kretanja te održanje i podizanje socijalne sigurnosti obitelji s uzdržavanom djecom.

Ocjena je da predloženi pristup izmjene Zakona o doplatku za djecu u kojem predlagatelj ukazuje na potrebu uvećanja postotnih bodova za obračun visine iznosa doplatka za djecu za sve tri cenzusne skupine, ne bi proizveo značajan učinak u vidu povećanja broja korisnika doplatka za djecu kao i pronatalitetnog dodatka.

Potrebna sredstva od 658.000.000 kuna za provođenje ovoga Zakona nisu planirana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu.

Iz naprijed navedenih razloga u odnosu na dostavljeni Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se isti ne prihvati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Marina Strmotu, državnog tajnika u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

P.Z. br. 251

HRVATSKI SABOR

KLASA: 143-01/17-01/01

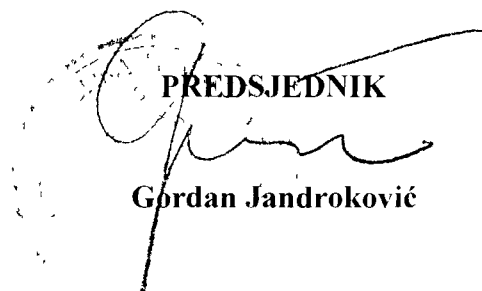
URBROJ: 65-17-03

Zagreb, 13. prosinca 2017.

14. 12. 2017
02203/17-12/19 50301
65-17-03 1-
05

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem. radi davanja mišljenja. **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 13. prosinca 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 13. prosinca 2017.

Hs**NP*143-01/17 01/01*6532-2-17-01**Hs

P.Z. br. 251

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 13-12-2017		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
143-01/17-01/01	65	
Uredžbeni broj	Pril.	Vrij.
6532-2-17-01	1	—

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o izmjeni zakona o doplatku za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Davor Bernardić, Romana Jerković i Marija Alfired.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Arsen Bauk

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst, 5/14).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku o ključnim pokazateljima siromaštva i socijalne isključenosti u 2016. godini, stopa rizika od siromaštva u Republici Hrvatskoj iznosi 19,9%. U riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti nalazi se 28,5% građana, a u teškoj materijalnoj deprivaciji njih 12,6%. Recentno istraživanje Ekonomskog instituta u Zagrebu pokazuje da su djeca u Hrvatskoj u velikoj opasnosti od siromaštva. Naime, stopa relativnog siromaštva djece u Hrvatskoj za oko 7% je veća od prosjeka EU, a u najvećem riziku su djeca koja žive u kućanstvima s većim brojem djece (većim od 2 djece) i manjim brojem zaposlenih odraslih osoba. To potvrđuju i podaci Državnog zavoda za statistiku iz 2016. godine: najveću stopu rizika od siromaštva imaju kućanstva u kojima živi jedan roditelj s jednim ili više uzdržavane djece (32,8%) te kućanstva dvije odrasle osobe s troje ili više djece (30,7%). Stopa rizika od siromaštva prema dobi u istom razdoblju za dobnu skupinu od 0 do 17 godina života iznosi 20,7%, a za dobnu skupinu od 18 do 24 godine 19,6%. Prema podacima UNICEF-a stopa siromaštva djece do pet godina iznosi 22%. Prema navedenom istraživanju čak 43,5% roditelja ponekad je bilo gladno zbog zadovoljavanja potreba djece. Navedene okolnosti nikako ne idu i ne mogu ići na ruku zagovarateljima demografske obnove koji na obitelji vrše pritiske za rađanje više djece. No, važno je istaknuti kako socijalni transferi u vidu obiteljskih naknada ne mogu biti mjera usmjerena isključivo demografskoj obnovi – izneseni podaci ukazuju da njihov primarni cilj treba biti smanjenje dječjeg siromaštva.

Ustavnim odredbama Republika Hrvatska se opredijelila za osobitu zaštitu obitelji, a posebno djece i nemoćnih osoba. Odgovornost za skrb o djeci i njihovoj dobrobiti prvenstveno je pravo i dužnost roditelja, ali i obveza društva u osiguranju preduvjeta za njihov kvalitetan razvoj.

Doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj ima značajno mjesto u sustavu obiteljskih potpora kao oblik novčanog primanja roditelja, posvojitelja, skrbnika, očuha, maćehe, bake, djeda, ili neke druge osobe kojoj je temeljem rješenja nadležnog tijela djeteta povjereno na čuvanje i odgoj. Ostvarivanje ovoga prava propisano je Zakonom o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 OUSRH, 61/11, 112/12 i 82/15). Opći uvjeti za ostvarenje prava na doplatku za djecu su da podnositelj zahtjeva od dana podnošenja zahtjeva ima tri godine neprekidnog prebivališta u Republici Hrvatskoj, da s djecom u istom kućanstvu živi i uzdržava ih te da ukupno ostvareni prihodi kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelaze dohodovni cenzus. Dohodovni cenzus određuje se iz proračunske osnovice koja se utvrđuje svake godine Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske i

nepromijenjena je od donošenja Zakona o doplatku za djecu 2001. godine te iznosi 3.326,00 kuna. Pravo na doplatku, sukladno Zakonu, stječe korisnik ako mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva ne prelazi 50% proračunske osnovice (1.663,00 kune). Nepovećavanjem iznosa proračunske osnovice i njenim zadržavanjem na istoj svoti, uz istodobni, pa i minimalni rast plaća, smanjuje se i broj korisnika doplatka za djecu. Stoga možemo zaključiti da djeca koju uzdržavaju korisnici doplatka za djecu predstavljaju najsiromašnije kategoriju djece u Hrvatskoj.

Tri su cenzusne skupine koje, sukladno Zakonu, ostvaruju pravo na tri različita iznosa doplatka za djecu:

- prva skupina – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva ne prelazi 16,33% proračunske osnovice (543,14 kuna), kojoj se doplatku određuje u iznosu od 299,34 kune, odnosno 9% proračunske osnovice po djetetu;
- druga skupina – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva prelazi 16,33%, a ne prelazi 33,66% (1.119,53 kune) proračunske osnovice, kojoj se doplatku određuje u iznosu od 249,45 kuna, odnosno 7,5% proračunske osnovice po djetetu;
- treća skupina – ako prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva prelazi 33,66%, a ne prelazi 50% (1.663,00 kune) proračunske osnovice, kojoj se doplatku određuje u iznosu od 199,56 kuna, odnosno 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje iz listopada ove godine u Republici Hrvatskoj 151 416 korisnika, odnosno 285 987 djece o kojoj skrbe, prima doplatku za djecu. Ukupni rashodi za ovu svrhu na godišnjoj razini iznose oko 1.316.000.000 kuna.

Budući da znanstvene studije upravo povećanje novčanih transfera u vidu povećanja doplatka za djecu definiraju kao ključni faktor smanjenja opće stope siromaštva, predlagatelj smatra kako je nužno uvećanje postotnih bodova za obračun visine iznosa doplatka za djecu za 50% kako bi se barem minimalno trenutno poboljšao standard najsiromašnije djece – korisnika doplatka za djecu. Predlagatelj ističe kako je ovaj Zakon učinkovita mjera kojom država pokazuje interes i brigu za djecu dok se ne izradi sveobuhvatna analiza koja bi imala za cilj usklađivanje raznih potpora za kućanstva s djecom, njihovo indeksiranje s rastom životnih troškova, ili potencijalno usklađivanje postojećih cenzusa, s ciljem pravednijih, učinkovitijih i najbolje ciljanih obiteljskih naknada.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je osigurati 658.000.000 kuna iz državnog proračuna Republike Hrvatske, od 1. siječnja 2018. godine.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Kako bi se učinkovito i žurno doprinijelo u ublažavanju posljedica nastalih visokom stopom dječjeg siromaštva i pomoglo u povećanju standarda više od 285 000 djece, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU

Članak 1.

U Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 OUSRH, 61/11, 112/12 i 82/15) članak 17. mijenja se i glasi:

„(1) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 13,5% proračunske osnovice, po djetetu.

(2) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34 i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 11,25% proračunske osnovice, po djetetu.

(3) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67 i 50% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice, po djetetu.“

Članak 2.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se visina iznosa doplatka za djecu, odnosno povećavaju postotni bodovi udjela iznosa doplatka za djecu u proračunskoj osnovici za sve tri cenzusne skupine.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU**Članak 17.**

- (1) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice, po djetetu.
- (2) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34 i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice, po djetetu.
- (3) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67 i 50% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 6% proračunske osnovice, po djetetu.